

Enheten för samhällsplanering
Karin von Sydow

Täby kommun
tabykommun@taby.se

Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse inför Täby kommuns prövning av översiktsplanens aktualitet

Stockholms län växer stadigt och ett bostadsbyggande som både håller hög volym och hög takt är avgörande för länets utveckling. Kommunernas översiktsplanering är en grundbult i detta arbete.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering för bostadsbebyggelse och är därför ett avgörande verktyg för att nå målsättningar om ett ökat bostadsbyggande.

Kommunfullmäktige ska därför under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller behöver göras om. Länsstyrelsen ska på eget initiativ redovisa statliga och mellankommunala intressen som är av betydelse för planens aktualitet.

Kommunens gällande översiktsplan

Täby kommuns översiktsplan antogs 14 december 2009. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 1 oktober 2009. Översiktsplanen gäller tillsammans med fördjupning av översiktsplanen för Arninge-Ullna, antagen den 28 september 2009.

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att de statliga och mellankommunala intressen, som Länsstyrelsen har ett särskilt ansvar för enligt 3 kap. 16 § PBL, inte har sådan karaktär att de kräver en omarbetning av den kommunomfattande översiktsplanen. Översiktsplanen bör därmed även fortsättningsvis kunna utgöra stöd för planläggning och tillståndsgivning.

Länsstyrelsen noterar samtidigt att nya frågor har aktualiserats sedan översiktsplanen antogs 2009, vilka har betydelse för bebyggelseutvecklingen och för beslut om mark- och vattenanvändning.

Synpunkter utifrån Länsstyrelsens granskningsyttrande

Nedan presenteras hur förändrade förutsättningar förhåller sig till Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet från 2009.

Bebyggelse vid miljöstörande verksamheter

Synpunkter om hantering av störningar och risker för efterföljande planering kvarstår. Se vidare Länsstyrelsens granskningsyttrande.

Strandskydd

Datum
2017-06-29

Beteckning
4013-10142-2016

Synpunkten att frågan om strandskydd behöver uppmärksammas vid all detaljplanering i strandområden kvarstår. I november 2014 tog Länsstyrelsen beslut om utvidgat strandskydd för Täby kommun. Beslutet har överklagats till regeringen och har därför inte vunnit laga kraft.

Nya förhållanden som särskilt behöver uppmärksammas

Nedan redovisas kortfattat statliga och mellankommunala frågor som berör Täby kommun och som är nya sedan gällande översiktsplan antogs. De statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet och för kommunens översiktsplanering, redovisas mer utförligt i Länsstyrelsens *Sammanställning av statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering*. Den senaste versionen av sammanställningen är daterad 7 februari 2017, och finns tillgänglig på Länsstyrelsens webbplats.

Riksintressen

- Trafikverkets precisering av riksintresset Roslagsbanan färdigställdes 2015. Preciseringen redovisar de anspråk Roslagsbanan ställer på markanvändning och omgivningar. Den ska tjäna som underlag för kommunernas fysiska planering och tillståndsprövning, samt för andra myndigheters handläggning av ärenden som berör riksintresset.
- Försvarsmakten fattade den 17 februari 2010 nytt beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets militära del. Ett nytt riksintresse, som berör kommunen, är influensområdet för väderradarstationen på Arlanda. Därtill är vissa tekniska anläggningar utpekade som riksintresse generellt i hela landet vilket innebär att höga objekt behöver uppmärksammas vid planering och tillståndsprövning.
- Översynen av riksintressena för friluftslivet har slutförts för Stockholms län. Naturvårds-verket och Havs- och vattenmyndigheten har den 4 maj i år tagit beslut om nytt område för riksintresse för friluftslivet Rösjön-Vallentuna sjön-Rönninge by som berör Täby. Underlag för områdena kommer att tillgängliggöras i Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur.
- Länsstyrelsen har påbörjat en översyn av kulturmiljövårdens riksintressen. Under de närmaste åren kommer de flesta av länets riksintressen för kulturmiljövården inventeras och analyseras på nytt. Värde-texter, urval och avgränsningar kommer att ses över. Målet är att nya kunskapsunderlag ska finnas framtagna för samtliga områden i länet och att de utpekade riksintressena ska vara aktualiserade med förnyade beslut från Riksantikvarie-ämbetet där så krävs. Aktualiseringen ska ske i dialog med länets kommuner. Syftet är att skapa en ökad förutsägbarhet och tydlighet i frågor som rör planering och byggande i länet.
- Trafikverket ser regelbundet över sitt beslut om vilka anläggningar verket bedömer vara av riksintresse för kommunikationer. Trafikverkets senaste beslut är från februari 2013. Trafikverket avvaktar utgången av riksintresse-

Datum
2017-06-29

Beteckning
4013-10142-2016

utredningen inför uppdaterat beslut om utpekande av riksintressen för kommunikationer.

Miljökvalitetsnormer för vatten

- Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt har upprättat förslag till förvaltningsplan, förslag till miljökvalitetsnormer och förslag till åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021. Regeringen beslutade om en prövning av förslagen till åtgärdsprogram. Denna prövning är nu klar och Vattenmyndigheterna har uppdraget att fastställa de nya åtgärdsprogrammen för 2017-2021.
- EU-domstolen meddelade i en dom den 1 juli 2015, mål C461/13, gällande hur miljökvalitetsnormerna enligt ramdirektivet för vatten ska tolkas och tillämpas i tillståndsärenden, att de funnit att medlemsstaterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när uppnående av god ekologisk ytvattenstatus äventyras. I domen tolkar EU-domstolen också begreppet försämring i ramdirektivet såsom en försämring till en lägre klass för en enskild kvalitetsfaktor, även om inte den sammanvägda statusen försämras. Vidare anser domstolen att för en kvalitetsfaktor som redan befinner sig i lägsta klass innebär varje försämring av denna en försämring av status. En slutsats av domen är att det i planärenden kommer ställas större krav på att visa att planförslaget inte riskerar att leda till en försämring av status eller att det äventyrar att miljökvalitetsnormer för vatten kan följas.

Miljökvalitetsnormer för luft

- Miljökvalitetsnormer för luft har införts. Länsstyrelsen fastställde i december 2012 åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län.

Mellankommunala frågor

- Arbetet pågår med att ta fram en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Utgångspunkten för arbetet är den nuvarande planen, RUFSS 2010. Under perioden 8 april - 30 september 2016 genomfördes samrådet och under sommar och höst 2017 kommer planen att ställas ut. Den slutliga planen ska beslutas i landstingsfullmäktige under 2018.
- En regional cykelplan, som pekar ut stråk för arbetspendling med cykel, redovisades i februari 2014 av Trafikverket, Landstinget och Länsstyrelsen. Med start i oktober 2015 följs cykelplanen upp i ett årligt cykelboksut.
- Länsplanen för transportinfrastruktur i Stockholms län 2014-2025 fastställdes våren 2014. Länsstyrelsen inväntar direktiv för att påbörja åtgärdsplaneringen för en ny länsplan för regional transportinfrastruktur 2018-2029.

Datum
2017-06-29

Beteckning
4013-10142-2016

Hälsa, säkerhet och riskfrågor

- Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå med hänsyn till risken för översvämning längs Östersjökusten och längs vattendrag och sjöar. *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs Östersjökusten i Stockholms län (2015:14)* och *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholm län (2017:01)*. Rekommendationerna är avsedda som stöd i kommunernas planering av ny bebyggelse som ligger i översvämningshotade områden.
- SMHI har 2015 tagit fram en regional klimatanalys för Stockholms län. Tillgängligt kartunderlag för länet finns att hitta på SMHI:s hemsida.
- Länsstyrelsen har tagit fram en lågpunktskarta som visar de potentiellt instängda områdena i terrängen, och som vid skyfall kan riskera att översvämmas. Denna kan användas i övergripande planering. Karteringen är rent topografisk och tar inte hänsyn till infiltration eller dagvattensystemets kapacitet.
- Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt har i enlighet med förordningen om översvämningsrisker (SFS 2009:956) tagit fram kartor för områden med risk för översvämning. I Stockholms län finns tre vattensystem och en sjö som har en betydande risk att bli översvämmade: Oxundaån, Tyresån, Norrtäljeån och delar av Mälaren. Kartorna ger en överblick av vilken risk som finns för skador på människors hälsa, miljö, kulturarv och ekonomisk verksamhet längs vattendragen vid en översvämning. Våren 2015 tog Länsstyrelsen fram riskhanteringsplaner som är baserade på de framtagna riskkartorna.
- Den 2 januari 2015 skedde ändringar i miljöbalken och plan- och bygglagen för att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande i bullerutsatta områden utan att riskera påverkan på människors hälsa. I april 2015 beslutade regeringen också om en förordning som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller. Förordningen, som trädde i kraft den 1 juni 2015, innehåller riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbyggnader.
- Länsstyrelsen har tagit fram riktlinjer för planering utmed transportleder för farligt gods; *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (2016:4)*. Syftet med riktlinjen är att ge vägledning och underlätta hanteringen av riskfrågor relaterade till farligt gods i planprocessen. Riktlinjen tydliggör även hur Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer risker vid granskning av detaljplaner och översiktsplaner.

Övriga frågor

- Status kring projektet Stockholm ström och de delar som berör Täby kommun framgår av Stockholms ströms webbplats, www.stockholmsstrom.net.
- Boverket har tillsammans med Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en vägledning för planering, utformning och förvaltning av barns och

Datum
2017-06-29

Beteckning
4013-10142-2016

ungas utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar. Boverket har även tagit fram allmänna råd till 8 kap. 9 § andra stycket samt 10-11 §§ PBL (BFS 2015:1 FRI).

- En reviderad kulturmiljölag (1988:950) trädde i kraft den 1 januari 2014. En av den nya lagens viktigaste förändringar gäller fornlämningar. Från 2014 finns också nya nationella kulturmiljömål.
- Ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar trädde ikraft den 1 januari 2014.

Formalia kring ställningstagandet till översiktsplanens aktualitet

Det bör uppmärksammas att Länsstyrelsens ställningstagande om översiktsplanens aktualitet begränsas till de krav som ställs i 3 kap. 5 § PBL. Det vill säga i vilken utsträckning planens intentioner fortfarande är aktuella med hänsyn till nya förutsättningar.

Innehållet i planen kan inte ändras genom beslutet. Fullmäktiges ställningstagande innebär således ingen revidering av översiktsplanen eller delar av den. Om kommunfullmäktige finner att översiktsplanen är inaktuell, är det naturligt att kommunen tar ställning till att inleda en översyn av planen, eller delar av den.

Uttalanden från kommunfullmäktige och Länsstyrelsen i samband med aktualitetsprövningen är ändå av betydelse. Dessa kan vara värdefulla i samband med den översiktliga planering som kontinuerligt sker i en kommun. Det kan vara värdefullt att som beslutsunderlag ställa samman dem i en separat handling som hålls tillgänglig tillsammans med den gällande översiktsplanen.

Efter att aktualitetsprövningen är genomförd ska kommunfullmäktiges beslut enligt 7 § plan- och byggförordningen (2011:338) skickas till Boverket och Länsstyrelsen samt till Landstinget såsom regionplaneorgan.

I slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit ställföreträdande länsöverdirektör Åsa Ryding, beslutande, samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg och översiktsplanerare Karin von Sydow, föredragande.

Åsa Ryding

Karin von Sydow

Detta beslut har granskats och godkänts via Länsstyrelsens ärendehanteringssystem och har därför ingen namnunderskrift.

Datum
2017-06-29

Beteckning
4013-10142-2016

Bilaga

Sammanställning – Statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering

Sändlista (för kännedom)

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, SLL